

Zaměřeno na Království

Roč. 25 č. 7

Anthony Buzzard, editor

Duben, 2023

Pravdou o probuzení je, že probuzení by mělo vést k pravdě

Terri Moore, Minnesota

8. února na Asbury University, křesťanské vysoké škole ve Wilmore v Kentucky, "několik studentů zůstalo v kapli, aby si povídali, modlili se a zpívali, a pak pocítili svatý vítr".¹ Přidali se k nim další studenti a posluchárna, kde se setkali, nebyla na noc uzavřena. Ve skutečnosti tam po několik týdnů nepřetržitě probíhala bohoslužba. Lidé z celé země i ze světa navštívili Asbury, aby se podívali, co se děje. Jeden z představitelů školy prohlásil, že "Duch svatý se ukázal spolu s našimi studenty".² Prezident Asbury Theological Seminary (samostatná instituce) to označil za "probuzení".³ Univerzita stanovila 23. únor jako konečné datum "pořádání nebo sponzorování události Vylévání",⁴ ale univerzity v různých státech pak hlásily podobná shromáždění k modlitbám a bohoslužbám vedená studenty.

Lidé říkají, že na těchto setkáních nacházejí společenství, pokoj a odvážná vyznávání Boží lásky. Pro popis této zkušenosti se používá slovo "probuzení". Probuzení je definováno jako "připomenutí, návrat nebo oživení ze stavu zanedbání, zapomnění, nejistoty nebo deprese" nebo "obnovená a aktivnější pozornost k náboženství; probuzení lidí k jejich duchovním zájmům".⁵ Lidé se zamýšlejí nad tím, zda by měli cestovat, aby se takového probuzení zúčastnili. Jiní se ptají, zda se skutečně jedná o probuzení a vylití svatého ducha. Pokud ano, možná by si to neměli nechat ujít.

Věřícímu je řečeno: "Nevěřte každému duchu, ale zkoumejte duchy, zda jsou od Boha, protože do světa vyšlo mnoho falešných proroků" (1. Jan 4:1). Je důle-

žitě, aby věřící tuto zkoušku prováděli, protože "i satan se převléká za anděla světla" (2 Kor 11:14) a jednou z jeho hlavních strategií je klamání. Například v Lukášově evangeliu 8:12 se píše, že satan nám chce zabránit v tom, abychom "byli spaseni", a snaží se, abychom evangelium o Království neměli před očima! Věřící musí být neustále ostražití, aby se chránili před tím, že se nechá chytit do pastí a oklamat tím, co je falešné. "Buďte ve střehu. Váš protivník, ďábel, obchází jako řvoucí lev a hledá, koho by pohltit. Ale odolávejte mu, pevní ve své víře" (1 Petr 5:8-9). Věřící je povzbuzován, aby si "oblékl pancíř víry a lásky a jako prilbu naděje na spásu" (1 Tes 5:8).

Naše víra je založena na pravdách popsanych v Písmu, které je záznamem toho, jak k nám Bůh promluvil a zjevil nám to, co je nezbytné, abychom věděli. Na základě tohoto Písma a pouze na základě Písma testujeme zprávy, učení a události, abychom určili, jak máme jako věřící reagovat.

Klíčovou otázkou těchto událostí na univerzitních kampusech je, zda se jedná o pravého Boha JHVH. Zažívají tito lidé důsledek vylití svatého ducha? Ježíš nazývá svatého ducha "duchem pravdy" (Jan 14:17) a říká, že tento duch nás uvede do veškeré pravdy (16:13), a konkrétně, že bude svědčit o Ježíši (15:26). To znamená, že duch svatý bude vždy prohlašovat, potvrzovat a inspirovat k pravdě, jak je zaznamenána v Bibli.

To vede k otázce: Jaká je pravda o Ježíši? Kdo je Ježíš? Jan říká, že "podle toho poznáte Božího ducha: každý duch, který vyznává, že Ježíš Kristus přišel v těle, je od Boha" (1 Jan 4:2). List Hebrejům k tomu dodává: "Protože tedy děti mají podíl na těle a krvi, měl i [Ježíš] podíl na tomtéž", aby nás mohl vysvobo-

¹ "No Celebrities Except Jesus': How Asbury Protected the Revival," 27. 2. 23 přístupné na adrese <https://www.christianitytoday.com/news/2023/february/asbury-revival-outpouring-protect-work-admin-volunteers.html>

² *Ibid.*

³ "A nonstop worship gathering at a Kentucky school echoes an old Christian tradition," 27. 2. 23 přístupné na adrese

<https://www.cnn.com/2023/02/18/us/asbury-revival-christian-what-is-ccc/index.html>

⁴ Asbury University, 27. 2. 23 přístupné na adrese <https://www.asbury.edu/>

⁵ Websters Dictionary 1828, 27. 2. 23 přístupné na adrese <https://webstersdictionary1828.com/Dictionary/revival>,

dit a porazit ďábla (Heb 2:14-15). Mít podíl na těle a krvi se může stát pouze tehdy, když je osoba člověkem, a to ve všech ohledech, od početí až po smrt. Teprve v okamžiku vzkříšení se Ježíš stal nesmrtelným na základě věčného života, který mu slíbil a udělil JHVH.

Stanovisko víry Asbury obsahuje následující věty: "Existuje jeden Bůh, věčně existující ve třech osobách:

"Otec, Syn a Duch svatý" a "že Ježíš Kristus... je pravý Bůh a pravý člověk".⁶ Ani jedno z těchto tvrzení není založeno na Písmu. V Písmu zcela chybí. Ve skutečnosti tyto lži o tom, kdo je pravý Bůh JHVH, který se sám zjevil, mají za cíl dosadit na místo pravdy jiného boha. A mění to, co Písmo říká, že je pravda o Božím Mesiáši: potomek Evy, potomek Judy a Davida, Boží Syn, protože je počat a zplozen mocí svatého ducha (Gn 3:15; 49:10; 2 Sam 7:12-16; Mt 1:20; Lk 1:31-35). Písmo popisuje člověka/lidskou bytost, která je předpovězena, pak žije jako poslušný Boží služebník a je prvním plodem vzkříšení, aby ukázala cestu nám ostatním lidem, nikoliv nadlidského hybrida, který dokáže něco, o co nikdo jiný nemůže usilovat, aby ho napodobil.

Bůh v celém Písmu jasně říká, že "nebudeš mít jiné bohy před ním" (Ex 20:3). "PÁN, náš Bůh, je jediný PÁN" (Dt 6:4). Ježíš ho nazývá " můj Otec a váš Otec a můj Bůh a váš Bůh" (Jan 20:17). Bůh, který se zjevil jako JHVH (Ex 3:14), je Ježíšovým Bohem stejně jako naším. To jasně znamená, že Ježíš není Boží osobou ani "pravým Bohem", jak prohlašuje tvrzení z Asbury. Ježíš řekl, že odchází k "mému Bohu a vašemu Bohu" (Jan 20:17).

Když stojíme na pravdě Písma, musíme to, co se děje ve světě, nazývat tak, jak to nazývá Písmo. Je-li něco Božím dílem, pak to bude odpovídat tomu, co Bůh říká, že je pravda. Nemůžeme se nechat ovlivnit tím, co je populární nebo čemu se dává název "křesťanské", když podrobnosti neodpovídají Bibli. Ježíš každého z nás vyzývá, abychom zaujali stanovisko, a

jsou jen dvě možnosti: buď s ním a s pravdou o něm – Ježíš je pravda (Jan 14:6) -, nebo na straně lži.

Boží slova v Bibli jsou jistá, přesná a úplná pro to, co potřebujeme k víře, ke spáse a k chození ve světle (Jan 8:12). Je důležité, aby naše víra byla ochotná vykročit z propasti toho, co je viditelné, do Boží pravdy a otočit se zády ke všemu, co může být přesvědčivým popřením této pravdy. Musíme být rozhodní, pokud jde o hodnocení poselství a událostí, jako jsou shromáždění v Asbury.

Skutečnost je taková, že Boží svatý duch bude inspirovat k pravdě. Škola propaguje prohlášení víry, které není biblické. Zkušenosti z Asbury nevedou ke zprávám nebo prohlášením pravdy, které by byly v rozporu s prohlášením školy. Nevede lidi blíže k pravému Bohu Písma ani k pochopení role Mesiáše Ježíše jako krále budoucího království. Ve skutečnosti obecenstvo v Asbury zpívalo trinitární píseň Chrise Tomlina "Jak veliký je náš Bůh": "Božství tři v jednom, Otec, Duch, Syn..." "Jak velký je náš Bůh?"⁷ Vezme-li to všechno dohromady, když události v Asbury porovnáme s Písmem, nevidíme vylévání pravdy, které by přicházelo se svatým duchem pravdy.

Tato událost ukázala, že na celém světě jsou lidé, kteří hledají společenství s ostatními věřícími. Nadšení těchto studentů může podnítit oživení pozornosti věnované duchovním otázkám, ale vzhledem k tomu, že hereze trinitářství se zmocnila těch, kteří hledají Ježíše, je nezbytné, aby bylo odvážně hlášáno pravé učení Písma a aby byla šířena výzva k pokání za zapojení do těchto falešných doktrín. Církev Mesiáše Ježíše musí komunikovat a reagovat s láskou a soucitem a přinášet poselství evangelia o Království naděje a uzdravení. Lidé potřebují silný a jasný hlas pravdy, aby překonali množství myšlenek, které je bombardují ze všech stran. Věřící musí držet ucelené biblické poselství evangelia o Království bez kompromisů, aby zralá pole uvedli do pravdy pro jejich záchranu k věčnému životu. Kompromisy usvědčují každého.

Pokud se držíme Ježíšova učení, jsme jeho učedníci a on slibuje, že poznáme pravdu (Jan 8:31-32). Pravda

⁶ Asbury University, 27. 2. 23 přístupné na adrese <https://www.asbury.edu/about/spiritual-vitality/>

⁷ "No Celebrities Except Jesus': How Asbury Protected the Revival," 27. 2. 23 přístupné na adrese

<https://www.christianitytoday.com/news/2023/february/asbury-revival-outpouring-protect-work-admin-volunteers.html>

nás osvobozuje od lží, ale také od pochybností a zmatku. Důvěřujte Boží pravdě. Nenechte se svést vzrušením a davy lidí. Nebojte se pravdy ani důsledků toho, že si pevně stojíte za pravdou. Jste "chráněni Boží mocí skrze víru... Jeho božská moc nám darovala vše, co se týká života a zbožnosti, skrze pravé poznání Jeho" (1 Petr 1:5; 2 Petr 1:3).

Návrat bohů

Recenze knihy, **Terry Anderson, Minnesota**

Před několika týdny mě Anthony požádal, abych napsal článek o současném stavu naší země a světa ve světle všech těch podivných protikřesťanských nauk, kterými je dnes naše společnost, školy, politika, církve, podniky, zábava atd. ad nauseum prosyncena. Jsem si jistý, že vám neříkám nic, co byste už nevěděli. Připomíná mi to "pisatelův kalamár" v Ezechielovi 9. kapitole. Ve 4. verši se píše: "Projíždí městem Jeruzalém a dej znamení na čela lidí, kteří vzdychají a nařikají nad všemi **ohavnostmi**, které se v něm provozují." Také ve 2. Petr 2:7-8 je Lot vysvobozen ze Sodomy a Gomory: "Ten spravedlivý, který žil mezi nimi, se den co den trápil ve své spravedlivé duši, když viděl a slyšel jejich bezbožné jednání".

To, čeho jsme dnes svědky, nemá v moderní době a pravděpodobně ani v křesťanské éře před 2000 lety obdoby. Mám na mysli otevřenost a široké přijímání potratů, homosexuality, transvestitismu, transgenderismu, transsexualismu. Nemluvím jen o těchto konceptech, ale o obviňování od těch, kteří to všechno akceptují, že *nesouhlas* s tímto novým paradigmatem je zlo. Dokonce jdou tak daleko, že "**ruší**" Boha a jeho svatá Pisma. Říkají: "Necitujte nám Bibli, my jsme pokrokoví a tato starobylá slova od starobylého Boha prostě neodpovídají modernímu světu a jeho potřebám." Mají v úmyslu nás všechny přivést do 21. století, a pokud to znamená, že nás vrátí zpět k bohům, kteří akceptovali **odchylný životní styl** lidstva, tak budiž. V podstatě tím říkají, že potřebují na Zemi nastolit rovnost a spravedlnost, a tím přinést mír a harmonii všem jejím obyvatelům (tj. jakési pseudokrálovství boží!).

Zhruba v době, kdy jsem začal přemýšlet o tomto článku, vyšla nová kniha, díky níž jsem si uvědomil, že nemám šanci zlepšit to, co autor sděluje, a to širokému publiku. Autor, Jonathan Cahn, promlouval před

Organizací spojených národů, americkým Kongresem a miliony lidí po celém světě. Je autorem bestsellerů *New York Times* a napsal řadu knih o prorocích a událostech na konci času. Již jsem četl jeho knihu *Harbinger II* (2022), v níž spojuje New York, potraty a prokletí, které je na Ameriku uvaleno. Když jsem tedy před několika týdny v knihkupectví uviděl Cahnův *Návrat bohů*, věděl jsem, že si ji musím přečíst.

Baal a Ištar jsou starověcí bohové (démoni). Všichni jistě znáte knihy Jozue, Soudců, Samuel a Královské. Dějiny Izraele a Judy jsou dějinami trestu a pokání. Když Izrael opustil pravé uctívání Boha Abrahamova a zřídil oltáře pro obětování jiným bohům, následky byly zničující. V těchto prvních knihách je Baal často zmiňován. Baal a jeho další odvozené formy jsou často zmiňovány jako oblíbený bůh Izraelitů, ale Ištar není v Písmu nikdy zmíněna přímo (pouze jako Ašoret). Takže stejně jako Baal sváděl Izraelity k páchání těžkých hříchů, jeho hlavní bohyně Ištar je v popředí zájmu a přenáší ohavnosti Babylonu, Egypta a Říma do moderní doby, a zejména do New Yorku.

Vliv těchto bohů (démonů) se během posledních několika tisíciletí zmenšoval. V západních "křesťanských" kulturách byli odsunuti do stínu, ale málokdy byli otevřeně přijímáni jako normální chování. To se dramaticky změnilo v létě roku 1969. Místem konání byl The Stonewall Inn v New Yorku. Bylo to útočiště pro homosexuály. Pro bohyni to byla přelomová doba, aby vrátila své mnohostranné sexuální úchylinky. Co bylo v minulosti zlé, bylo nyní považováno za dobré. Co bylo v minulosti dobré, se nyní stalo zlým. Svět se pro oddané křesťany začal obracet vzhůru nohama.

To, že to všechno začalo v 60. letech, by nemělo nikoho překvapit. Woodstock a "sexuální revoluce" byly dveřmi, které se otevřely dokořán pro vstup Ištar do moderního světa. Ještě více fascinující je – a Cahn to velmi dobře ilustruje – načasování mnoha monumentálních vládních rozhodnutí a událostí. **Červen**, a zejména **26. červen**, jsou fascinující časy a data a Cahn zdůrazňuje jejich zásadní význam v soudních rozhodnutích a událostech. Cahn nás do své teze uvádí následujícími otázkami:

"Je možné, že za tím, co se děje s Amerikou a světem, se skrývá tajemství ukryté ve starověkých nápisech Blízkého východu? Je možné, že starověké entity

známé jako 'bohové' jsou víc než jen fikce a mají nezávislou realitu? Je možné, že se vrátili do našeho světa?"

Cahn je mesiánský Žid a já nemohu ručit za to, čemu věří, pokud jde o evangelium, které známe, a identitu Boha a Ježíše. Zdá se však, že má dar vztahovat biblická proctví k moderní době a vyvolávat ve čtenáři myšlenky a následné souhlasy či nesouhlasy. V každém případě provokuje náš zájem o současné dění a jeho dopad na náš život. Víme, že Satan je bohem tohoto věku a má silný vliv na národy a na ty, kdo jsou u moci. S ohledem na to vám doporučuji přečíst si knihu *Return of the Gods*. Myslím, že vám přinese určitý pohled na všeobecné ohavnosti, jichž jsme denně svědky.

Prorocký kontext Ježíše – a naše naděje (Žalm 110:1)

Kenneth LaPrade, Texas

Když se pozorně zamyslíme nad Ježíšovým názorem na celistvost Písma a nad jeho odvážným používáním starověkých prorockých výroků a citátů, můžeme žasnout nad jeho věrným a neomylným chápáním současných i budoucích pravd! Naše vroucí naděje v Království jako biblických křesťanů je zcela jistě postavena na jeho dynamické, radostné naději, jako vášnivě lidské bytosti s vizí upřenou přímo na samotného Boha (navzdory vážným překážkám). Připomínáme si krásné povzbuzení, které nám poskytuje list Hebrejům 12:1-3:

"Protože jsme tedy obklopeni tak velkým oblakem svědků [v narážce na velkolepé příklady věrných věřících uvedených v 11. kapitole listu Hebrejům – kteří právě spí ve smrti], odložme i my každou přítěž a hřích, který nás tak snadno svazuje, a vytrvale běžme závod, který je před námi, **upírajíce zrak na Ježíše**, průkopníka a dovršitele víry. **Pro radost, která mu byla předložena**, snesl kříž, nedbaje jeho potupy, a **usedl po pravici Božího trůnu**. **Uvažujte o něm**, který snesl takové nepřátelství hříšníků proti sobě, abyste se neunavili a nevzdali" (OGF).⁸ Ve všech takových těžkých zkouškách stojí nade všemi ostatními jako náš nejvyšší vzor, abychom jeho odhodlání pečlivě napodobovali!

Je zřejmé, že ve výše uvedeném verši v Hebrejům 12:2 slova "**usedl po Boží pravici**" přímo odkazují na Žalm 110:1 v hebrejské Bibli. Překlad *First Testament* uvádí Žalm 110:1 takto: "Jahvův výrok mému pánu: 'Sed' po mé pravici, dokud ti nepoložím nepřátele za podnož tvých nohou.'" Z hebrejských masoretických textů je zde první slovo "Hospodin" (podle mnoha překladů do češtiny) v tomto verši správně přeloženo jako "Jahve", božské jméno samotného Boha (v hebrejských Písmech je použito více než 6800krát). JAV uvádí následující znění tohoto verše s nevyslovaným tetragramatonem na místě: "JHVH prohlašuje mému pánu: 'Sed' po mé pravici, dokud ti nepoložím tvé nepřátele za podnož tvým nohám!'" New English Translation prohlašuje: "Zde je PÁNovo prohlášení mému pánu: 'Usedni po mé pravici, dokud ti nepoložím nepřátele za podnož tvým nohám!'"

Ve všech třech výše uvedených pečlivých překladech (a v dalších přesných překladech, jako je NABRE, NIV, NRSV) je "můj pán (angl. lord)" správně vyjádřen malým písmenem "l" namísto velkého "L". Je tomu tak především proto, že důsledné hebrejské hlásky naznačují, že hebrejské slovo je zde "*adoni*", které ve svých 195 biblických užitích vždy označuje nadřazeného člověka (nebo příležitostně anděla). Nejedná se zde o slovo *Adonaj*, které ve 449 biblických užitích *vždy* označuje samotného "Pána Boha". Řecká Septuaginta je v souladu s hebrejskými dokumenty. Tento verš nelze poctivě použít k prosazení učení, že Bůh nějakým způsobem mluvil sám k sobě (snad jako samostatná "Osoba" v něm)!

V listopadovém čísle časopisu *Focus on the Kingdom* z roku 2022 (str. 6) je tato konkrétní dokumentace uvedena pod názvem: **Potvrzení současných učenců o adoni, "můj pán"**:

"F. Brown, S. R. Driver a C. A. Briggs dále pozorují, že varianty ukazování, zejména mezi *adoni* a *adonay* [*adonai*], jsou stanoveny pro **rozlišení mezi lidskou a božskou** referencí, resp. Při naší analýze všech 774 výskytů kořene *adon* v hebrejské Bibli jsme zjistili, že to v případě těchto dvou forem **nápadně platí: adoni** (viz Žalm 110:1) téměř vždy odkazuje na lidského pána/vládce (v hrstce výskytů je odkazem andělská postava), zatímco *adonaj* (viz Žalm 110:5) **vždy**

⁸ *The One God, the Father, One Man Messiah Translation*

of the NT: onegodtranslation.com

odkazuje na božského Pána."⁹

Když tedy Ježíš citoval Žalm 110:1, zjevně *věděl, kým je* jako plně lidský Mesiáš, který může být pokoušen (Heb 4:15), a zároveň znal mocný příslib, že bude vysoce odměněn a vyvýšen, když vytrvá věrně až do své obětní smrti. Jak bylo stručně poznamenáno na začátku této prezentace, je naším vrcholným příkladem toho, jak zůstat *radostný* v naději ("Pro radost, která je mu dána"), navzdory krutým překážkám, které je třeba snášet.

První příležitosti, kdy Ježíš odvážně upozornil na Žalm 110:1 v synoptických evangeliích, najdeme u Matouše 22:41-46, Marka 12:35-37 a Lukáše 20:41-44, tedy na samém konci jeho působení. Kontext této události je tak působivý – Ježíš totiž právě dynamicky odpověděl na několik otázek, které mu byly položeny, a to většinou od neupřímných odpůrců (i když ne vždy):

(1) Odpověděl ohledně placení daní císaři, a pak

(2) pravdu o vzkříšení a jeho odvážnou výtku: "Velmi se mýlíte! Neznáte Písma ani Boží moc" (Mt 22:29). To byla odpověď saduceům, kteří nevěřili v budoucí vzkříšení.

(3) Ježíš pak identifikoval (v Matoušově a Markově evangeliu) největší ze všech přikázání, když tak jasně stanovil své unitární monoteistické přesvědčení citací 5. Mojžišovy 6:4 (Mk 12:28-34).

Zde je tedy v Matoušově evangeliu 22:41-46 zaznamenána Ježíšova veřejná otázka, kterou položil shromážděnému zástupu (včetně některých farizeů) poté, co se mistrně vypořádal s otázkami, které mu byly položeny:

"Když se tam farizeové shromáždili, Ježíš jim položil otázku.

"Co si myslíte o Mesiáši?" zeptal se jich. "Či je to syn?"

"Syn Davidův," odpověděli.

"Jak je tedy možné, že ho David podle inspirace ducha nazývá 'pánem'?" Ježíš se jich zeptal. "David říká: 'PÁN řekl mému pánu: Sedni si po mé pravici,

dokud ti nepoložím pod nohy tvé nepřátele. Jestliže ho David nazval pánem, jak to, že je jeho synem?"

"Nikdo mu nedokázal odpovědět a od té doby se ho už nikdo neodvážil na nic zeptat."

Z tohoto dynamického záznamu by mělo být zcela zřejmých několik faktorů:

(A) Ježíš skálopevně věřil v absolutní celistvost hebrejských písem. Při jiné příležitosti v diskusi o své mesiášské identitě "Božího Syna" Ježíš prohlásil: "A Písmo nemůže být zrušeno" (Jan 10:29-39). Po svém vzkříšení se podle Lukáše 24:44 takto vyjádřil o Hebrejských písmech: "Musí se naplnit všechno, co je o mně napsáno v Mojžišově zákoně, v Prorocích a v Žalmech [první kniha "Spisů" - *Ketuvim*]".

(B) Tento pohled na přesnost Písma by přirozeně zahrnoval Ježíšovo použití Žalmu 110:1 v Matoušově evangeliu, když prohlašuje, že David nazval Mesiáše "pánem" - "vnuknutím ducha". Přesné rozlišení, které jsme si dříve prohlédli v Žalmu 110:1 ohledně použití *adoni* (nadřazený člověk) namísto *Adonai* (odkaz na Pána Boha), by bylo v Ježíšově vědomí a jeho přesném povědomí nesmírně živé.

(C) Ježíš zde u Matouše 22 moudře spojil pojem "Mesiáš" ("Jahvův **pomazaný**" ze Žalmu 2:2) s pojmem "**můj pán**" (*adoni*) ze Žalmu 110:1.

(D) Ježíšovo důrazné zaměření na celistvost Písma daleko přesahovalo představy zástupů (včetně přítomných farizeů). Správně vnímali pravdu z 2. Samuelovy 7:12-13 o tom, že Davidův *syn* (nebo potomek) má své království zřízené navždy. Na rozdíl od Ježíše však neviděli, jak tato pravda o "Davidově synu" dokonale zapadá do budoucího postavení Mesiáše, který bude také Davidovým lidským "pánem" (Ž 110:1), jenž bude povýšen na pravici JHVH, a to až do budoucího pokoření svých nepřátel!

Možná by nám mohl pomoci širší (ale velmi stručný) přehled Ježíšova předchozího působení, abychom pochopili, jak zásadně použil Žalm 110:1, jak jsme ho dosud viděli u Matouše 22, Marka 12 a Lukáše 20. Ježíš se od dětství horlivě věnoval učení a uplatňování pravdy Písma (Lk 2:46-49) a dospíval (2:52): "Ježíš

⁹ Murray Smith, Ian Vaillancourt, "Enthroned and Coming to Reign: Jesus's Eschatological Use of

Psalm 110:1 in Mark 14:62," *Journal of Biblical Literature*, Vol.141:3, 2022, s. 516-517.

stá le *prospíval* v moudrosti a v letech a v přízni u Boha i u lidí" (Lk 2:52). Jako dospělý (asi třicetiletý) začal velmi odvážně hlásat pravdy o nadcházejícím Království (narážka na Danielovo proroctví o *budoucí světové vládě* v Dan. 2:44-45 s Dan. 7:13-14) a o naléhavé potřebě **pokání** (neboli oddanosti *změně* myšlení a života). Ježíš o těchto prioritách hojně hovořil od samého počátku své služby (Mk 1:14-15; Mt 4:17, 23; Lk 4:43; Mt 5:43-48). Svou mesiášskou roli a identitu však obecně veřejně odhalil až mnohem později. (Existuje jen velmi málo výjimek, většinou v soukromých rozhovorech: například s Nikodémem u Jana 3 a se Samaritánkou u Jana 4). Ježíš dokonce brzy káral demony, aby přestali vykřikovat o jeho mesiášské identitě (Lk 4:41). Mezitím budoucí skutečnosti Království a život v pokání neustále zvěstoval a do hloubky vyučoval Ježíš, pak Dvanáct a později skupina sedmdesáti učedníků. O něco později došlo k dramatické změně Ježíšova celkového poselství a jeho přístupu, počínaje Cézareou Filipovou mezi Dvanácti (Mt 16, Mk 8, Lk 9). Tehdy umožnil výhradně, samotným Dvanácti, pochopení své mesiášské identity (po Petrově vyznání), přičemž je pověřil, aby o tom nemluvili s ostatními (Mt 16:20). Dvanácti začal opakovaně mluvit (Mt 16, 17, 20 atd.) o své nadcházející smrti a vzkříšení, ačkoli oni tento smysl ve skutečnosti nechápali. Tři z Dvanácti byli dokonce vystaveni soukromému vidění (Mt 17:1-9), aby potvrdili Ježíšovu mesiášskou roli v budoucím přicházejícím Království. I když Ježíš poprvé veřejně promluvil o pravdě Žalmu 110:1 (jak jsme viděli v Mt 22:41-46), neoznámil zástupům přímo svou mesiášskou identitu (i když někteří, jako Dvanáct, o ní mohli vědět). Při tom všem Ježíš nikdy nezrušil své základní evangelijní poselství o příchodu Království a pokání, ale moudře počkal na vhodný čas, aby Dvanácti soukromě sdělil konkrétní podrobnosti o své smrti a vzkříšení (další součástí evangelia). Ať už mluvil v podobnostech, nebo s odhalením určitých pravd vyčkával na správný okamžik, "**neházel** perly před svině".

Stejně tak v Matoušově evangeliu 22:41-46 (které jsme již viděli) nám Ježíšovo včasné představení Mesiáše jako Davidova vyvýšeného pána (*adoni*) dává obraz jeho vlastní, osobní, *radostné* naděje – založené na jeho pevné víře v integritu biblického prohlášení v Žalmu 110:1. Tato pravda navíc poukazuje na Mesiášovu přechodnou, vítěznou roli po jeho vzkříšení a

nanebevzetí – bude sedět po Boží pravici, dokud nebudou poraženi jeho nepřátelé (při jeho mocném, budoucím návratu).

O něco později, když Ježíš snášel krutý výsměch při soudním procesu, svou mesiášskou identitu vůbec nesnižoval! Tehdy nastal čas, aby svou identitu veřejně ukázal, a to i nepřátelům. Jeho použití Žalmu 110:1 (v mistrovské kombinaci s Dan 7:13), aby vzdoroval nevěře svých rozhněvaných odpůrců, je docela působivé! (Mt 26:63-64; Mk 14:61-62; Lk 22:68-71). Prohlédneme si záznam z Mk 14,61-62:

"Ježíš však mlčel a neodpovídal. Velekněz se ho tedy zeptal: "Jsi Mesiáš, Syn Požehnaného? Ježíš odpověděl: 'Já jsem a uvidíte Syna člověka sedět po pravici Moci a přicházet s nebeskými oblaky.'"

Je zřejmé, že titul "Syn člověka" a výraz "přicházející s nebeskými oblaky" pocházejí z Daniela 7:13, zatímco výraz "sedící po pravici moci" (vztahující se k JHVH) je ze Žalmu 110:1. Je zřejmé, že Ježíš, lidský Mesiáš (neboli Syn člověka), byl ochoten vsadit svůj život na celistvost Žalmu 110:1, pečlivě propojeného přesným významem s dalšími životně důležitými verši Písma, s "radostí, kterou měl před sebou", protože věděl (podle Božího slibu), že nakonec bude vzkříšen, vystoupí na nebesa a bude sedět po Boží pravici!

Ježíšova *radostná* naděje je tak úzce spojena s nadějí *nás*, křesťanů bona fide, kteří své srdce vkládáme do Božích slibů zapsaných v Písmu. Víme, že pokud zůstaneme věrní, máme od Boha slíbeno, že budeme vzkříšeni k životu budoucího věku při Ježíšově slavném příchodu: 1. Korintským 15:22-23 a mnoho dalších veršů.

Zbytek Písma nové smlouvy (po historickém časovém rámci čtyř evangelií) nadále hovoří o ústřední pravdě Žalmu 110:1 a ukazuje, že Ježíš po svém nanebevzetí ve Skutcích 1:9-11 *již* sedí po Boží pravici. Kromě množství přímých citací, částečných citací a narážek na tento nejcitovanější verš Žalmů má **každá** zmínka o Ježíši jako "pánovi" v NZ v pravém slova smyslu přímý původ v Žalmu 110:1 - Ježíš je plně lidský "pán" (*adoni*), **nikoli Adonaj**, který se používá výhradně pro Pána Boha (samotného JHVH).

Kromě klíčových, významných použití Žalmu 110:1, která jsme viděli u Matouše, Marka a Lukáše, uvádí-

me několik dalších významných odkazů na tento verš:¹⁰

Marek 16:19 říká: "Když k nim Pán Ježíš promluvil, byl vzat do nebe a usedl po Boží pravici."

V den Letnic Petr řekl: "Nyní, když byl vyvýšen na Boží pravici...Neboť to nebyl David, kdo odešel do nebe, ale sám David řekl: "PÁN řekl mému pánu: 'Sed' po mé pravici, dokud ti nepoložím tvé nepřátele za podnož tvým nohám'" (Sk 2:33a, 34).

Hebreům 1:3b říká: "Když nás očistil od hříchů, usedl po pravici Majestátu na výsostech." A v Hebreům 1:13 se píše: "Ale kterému z andělů Bůh kdy řekl: 'Sed' po mé pravici, dokud ti nepoložím tvé nepřátele za podnož tvým nohám?'"

Hebreům 10:12b zmiňuje, že "usedl po Boží pravici, kde nyní čeká, dokud se jeho nepřátelé nestanou podnoží jeho nohou" (srov. "čekání na Boží království" v Mk 15:43).

Efezským 1:20-23 využívá skutečnosti Žalmu 110:1 k zobrazení následujícího panoramatického, vítězného pohledu: "Stejnou mocí energizoval Mesiáše, když ho vzkřísil z mrtvých a posadil po své pravici v nebesích, vysoko nad každého vládce, autoritu, moc, panství a každé jméno, které se jmenuje, a to nejen v tomto věku, ale i v budoucím. Všechno mu položil pod nohy a dal ho za hlavu nade vším církví, která je jeho tělem, plností toho, který naplňuje všechno ve všem."

Efezským dokonce pokračuje následujícím způsobem, pokud jde o *naše* (jako věrných věřících) duchovní ztotožnění se s vyvýšeným a sedícím Mesiášem v 2:6-7: "Spolu s ním nás vzkřísil a spolu s ním nás posadil na nebeských místech v Mesiáši Ježíši. To proto, aby v budoucích dobách ukázal preveliké bohatství své milosti v laskavosti k nám v Mesiáši Ježíši." V duchovním smyslu tedy můžeme *nyní* žít věrně jako Boží **pravá ruka**, obrazně řečeno "usazení na nebeských místech" (a přitom napodobovat Ježíšovu víru), dokud nám nebude plně zjevena Boží laskavost při budoucím příchodu Království na zem!

¹⁰ Citace Žalmu 110:1 a narážky na něj: Mat 22:44; Mat 26:64; Mk 12:36; Mk 14:62; Mk 16:19; Lk 20:42-43; Lk 22:69; Skutky 2:33-35; Sk 5:31; Sk 7:55-56; Řím. 8:34;

Ježíš popírá představu doslovné preexistence (Jan 6)

Robin Todd, Washington

Není neobvyklé, že odpůrci biblického Ježíše překrucují jeho vlastní slova, aby ho obvinili z toho, že řekl něco jiného. Dobrým příkladem je, když ho někteří Židé obvinili, že se prohlašuje za Boha, ačkoli ve skutečnosti tvrdil, že je Boží Syn. Výrok "Já a Otec jsme jedno" neměl vůbec nic společného s ontologií nebo metafyzikou, ale s jednotou mysli a srdce (Jan 10:30-36; viz Jan 17:11, 22). Ohledně Ježíšova stylu je třeba uznat jednu věc: uměl skvěle upoutat pozornost lidí odvážnými výroky, které zároveň měly tendenci odělovat ty, kteří mu skutečně naslouchali, od těch, kteří mu nenaslouchali.

Dalším dobrým příkladem je Jan 6. Ježíš zde používá metafory, aby sám sebe popsal jako "chléb života", a povzbuzuje lidi, aby obrazně řečeno "jedli mé tělo a pili mou krev" pro nesmrtelnost. Mluvte o tom, jak upoutat jejich pozornost! Mnozí z jeho posluchačů chápali Ježíše doslova a namítali. Někteří z nich byli zřejmě až dosud jeho učedníky, ale kvůli těmto výrokům ho přestali následovat (v. 66).

Jde o to, že Ježíš jim jasně řekl, že používá obrazný jazyk. To, co se mělo jíst, nebylo jeho tělo; byla to jeho *slova*, která byla duchem a životem (v. 63). Jak často a mnoha způsoby říkal, mluvil slova Boží, která dostal přímo od něho, protože měl ducha bez omezení (Jan 3:34).

Je ironií, že dnes se k tomuto Ježíšovu učení stavíme stejně odmítavě. Někteří stále odmítají, že by Ježíš ve své vyučovací metodě používal metaforickou a obraznou řeč, a chtějí mu doslovně přisuzovat jakousi preexistenci. On však bez okolků vysvětlil, co má na mysli. *Ten* Ježíš, který klade důraz na svá slova, a ne na osobní, vědomou prehistorickou existenci, je ten Ježíš, od kterého jeho rádoby učedníci dodnes odcházejí!

Ježíše lze ztotožnit s Božím slovem, protože je jeho ztělesněním. Ježíš byl tedy naplněn plností Boží mysli/ducha, a proto byl s Otcem zajedno v mysli, srdci i záměru. Byl vším, čím Bůh zamýšlel, aby člověk

1 Kor. 15:25; Ef. 1:20; Ef. 2:6; Kol. 3:1; Heb. 1:3; Heb. 1:13; Heb. 8:1; Heb. 10:12-13; Heb. 12:2; 1 Pet. 3:22; Zj. 3:21.

byl. Samozřejmě se musel rozhodnout věřit a žít podle toho, co věděl - a to dělal dokonale i tváří v tvář pokušením a smrti.

Tendence překrucovat Ježíšova slova je živá i v hlavním proudu náboženství těch, kteří snad opravdu chtějí následovat jediného Boha Bible. Pokud chceme skutečně objasnit, co Ježíš myslel svými četnými obraznými výroky v knize Jan, doporučuji jako dobrý základ Matouše, Marka a Lukáše. V nich nenajdeme ani náznak "preexistence". Ježíš je spíše Božím Synem díky zázraku působení Božího ducha v lůně jeho lidské matky (Mt 1:18, 20; Lk 1:35 např.). To je okamžik, kdy vstoupil do existence.

Komentáře

- "Sám jsem byl asi 30 let v Oneness (Jednotě), až jsem se asi před 10 lety přiklonil k unitářské víře, hlavně díky vašemu dlouholetému učení. Až donedávna jsem si vždycky myslel, že učení o Jednotě (Oneness) je mnohem méně špatné než učení o Trojici, ale teď už si tím nejsem tak jistý, protože i když je hrozné říkat, že Bůh jsou 3 osoby místo 1 osoby, trinitáři alespoň nikdy neříkají, že sám Bůh Otec se skutečně stal člověkem, a také trinitáři dobrovolně přiznají, že jejich víra není přísně logická ani plně pochopitelná, zatímco lidé z Oneness jsou si velmi jistí, že jejich blud není těžké pochopit!" - *E-mail*

- "Opravdu jsem byla sedm let ochromena 'židovstvím'. Bůh mě probudil v srpnu 2017. Od té doby jsem ve svém vztahu s Bohem a Ježíšem výrazně vyrostla. Jsem opět v pokoji. Moje cesta je osamělá (s rodinou nemám žádné osobní společenství) a toužím po Království. Bolí mě srdce, když pomyslím na masy samozvaných křesťanů, kteří neznají pravdu o naší naději v Království a o tom, kdo je Ježíš a kdo je Bůh. Je to opravdu zdrcující. Pak jsou tu pohané ... Slyšet členy rodiny říkat, že "Ježíš je Bůh Otce", když jsou konfrontováni s Janem 20:17, je k vzteku! Ještě nikdy jsem neslyšela takové rouhání! Žádné Písmo s nimi nepohne. Jen sám Bůh jim může pomoci prohlédnout.

I pak si musí vybrat mezi lží, kterou milují, a pravdou, kterou jim ukazuje Bůh. Stejně jako já jsem si musela vybrat, zda budu činit pokání ze svých židovských způsobů. I přes toto osamělé putování bychom však s manželem byli raději sami v pravdě než obklopeni lidmi ve lži." - *Oklahoma*

- "Snažil jsem se lidi zaujmout tématem Šema v Markově evangeliu 12:29. Dívali se na mě, jako bych mluvil neznámým jazykem! Pokud o tom skutečně přemýšlejí, mám podezření, že se jedná o tajné přesvědčení, že Ježíš musel mluvit pouze k Židům, nikoli k pohanům, když vyhlásil Šema jako první přikázání. Toto chápání doplňuje latentní antisemitismus dispensacionalistů a dalších, kteří z výchovy věří, že když lidé zemřou, nejdou spát, aby čekali na vzkříšení, ale jdou přímo do nebe, pokud jsou věřícími pohany, aby strávili věčnost s Ježíšem. Je skutečně bizarní, že lidé, kteří bez váhání tvrdí, že Písmo je neomylné Boží slovo inspirované Duchem svatým, tak lehkovážně ignorují slova Písma. Jako by si neuvědomovali, že něco není v pořádku, když bezstarostně tvrdí, že věří v pravdivost Písma, a zároveň bezstarostně ignorují slova Písma. Díky Bohu, že máme milosrdného Boha a velkolepého lidského prostředníka Mesiáše, který se za nás přimlouvá!" - *Kalifornie*

- "Dnes jsem mluvil s pastorem a on přiznal, že sám pojmu Trojice úplně nerozumí, ale bere ho jako víru. Řekl, že se 'rozhodl' tomu věřit. Je si jistý, že až se dostane do 'nebe', Bůh mu poskytne úplné porozumění této věci. Řekl, že když se Ježíš modlil k Bohu, ve skutečnosti se modlil sám k sobě(!)." - *E-mail*

Duch, srdce – mysl

"Dal mu plán všeho, co měl v duchu [v mysli]" (1 Par 28:12).

"V duchu: lépe 'v jeho mysli': ruach (dosl. 'duch') zde má význam, který má ve SZ obvykle srdce: sídlo rozumu (srov. Ex 35,10: "Ať přijde každý moudrý srdcem mezi vámi a učiní vše, co Pán přikázal.").

— *Peake's Commentary*